

**Szanowni Państwo
Dyrektorzy Szpitali,
Ordynatorzy/Kierownicy Oddziałów
Ginekologiczno-Położniczych**

W nawiązaniu do wyników przeprowadzonej przez NIK kontroli pn.: „Opieka nad pacjentkami w przypadkach poronień i martwych urodzeń” oraz mając na uwadze szczególną sytuację pacjentek w przypadku poronienia, urodzenia martwego dziecka, śmierci dziecka po porodzie, urodzenia dziecka chorego lub z wadami wrodzonymi, zwracam się z prośbą o podjęcie wszelkich starań oraz zwrócenie szczególnej uwagi na poszanowanie ich praw oraz zapewnienie właściwej opieki i wsparcia, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W związku z powyższym, przypominam, że organizacja udzielania świadczeń w sytuacjach szczególnych stanowi ważną część obowiązujących przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej (Dz. U., poz. 1756), których przestrzeganie jest obowiązkiem wszystkich podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki okołoporodowej. Kobiety w sytuacji szczególnej, o której mowa w części XV ww. rozporządzenia powinny zostać jak najszybciej otoczone wsparciem psychologicznym oraz odpowiednią do ich stanu zdrowia i potrzeb opieką zdrowotną. **Należy pamiętać, że opieka psychologa powinna być dostępna dla wszystkich pacjentek, które doświadczyły straty dziecka, bez względu na czas ich hospitalizacji i poziom referencyjności oddziału ginekologiczno-położniczego.** Jednocześnie powinny zostać im udzielone wszelkie informacje zarówno o możliwości uzyskania dalszej pomocy psychologicznej, miejscach i organizacjach udzielających wsparcia osobom w podobnej sytuacji jak i przysługujących prawach, w szczególności wynikających z przepisów o aktach stanu cywilnego, zabezpieczenia społecznego i prawa pracy dotyczącego sytuacji, w jakiej się znalazły, jak również o możliwości pochówku.

Doświadczenia z okresu porodowego zapadają na długo w pamięci oraz wywierają istotny wpływ na kondycję psychiczną i dalsze decyzje reprodukcyjne kobiet. Niezbędne zatem jest podjęcie wszelkich działań, aby prawo kobiet do profesjonalnej, uwzględniającej poszanowanie ich uczuć i godności, opieki zdrowotnej w tym ważnym dla nich i ich rodzin czasie, stało się powszechnym standardem. Przypominam również, że systematyczna ocena

satysfakcji kobiet objętych opieką jest jednym z obowiązków nałożonych na podmioty wykonujące działalność leczniczą przez standard organizacyjny opieki okołoporodowej. Możliwość weryfikowania stopnia zadowolenia pacjentek z oferowanych im usług medycznych daje możliwość szybkiego usunięcia ewentualnych nieprawidłowości oraz podjęcia działań naprawczych.

Ponadto, w ponad połowie (54%) jednostek objętych kontrolą, NIK stwierdził nieprawidłowości dotyczące postępowania ze zwłokami dzieci od momentu poronienia lub martwego urodzenia do czasu pochówku. **W związku z tym przypominam, że rodzice mają prawo do pochówku dziecka, bez względu na czas trwania ciąży.** Zgodnie z § 2 rozporządzenia w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, za zwłoki uważa się ciała osób zmarłych i dzieci martwo urodzonych, bez względu na czas trwania ciąży. Zwłoki dzieci martwo urodzonych są chowane przez osoby uprawnione, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Przepisy dopuszczają zatem możliwość pochowania (na podstawie karty zgonu) także w przypadku poronienia w bardzo wczesnym okresie ciąży. Ponadto, zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o działalności leczniczej, szpital jest zobowiązany do należytego przygotowania zwłok poprzez ich umycie i okrycie, z zachowaniem godności należnej osobie zmarłej, w celu ich wydania osobie lub instytucji uprawnionej do ich pochowania. Zwłoki niepochowane przez podmioty, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, albo nieprzekazane uczelni lub federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, są chowane przez gminę właściwą ze względu na miejsce zgonu (art. 10 ust. 3). W tym celu niezbędna jest współpraca pomiędzy szpitalem, w którym pozostawiane są ciała dzieci urodzonych w wyniku poronienia lub martwo urodzonych oraz gminą.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie proszę jak na wstępie, w szczególności o traktowanie w sposób priorytetowy spraw dotyczących respektowania praw pacjenta, a w razie potrzeby wzmoczenie nadzoru w tym zakresie.